

ELŐFIZETÉSI DÍJ HELYBEN:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 frt — kr.
 Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

VIDEKRE POSTÁN KÜLDVE:
 Egész évre . . . 6 frt 60 kr.
 Félévre . . . 3 frt 30 kr.
 Negyed évre . . . 1 frt 65 kr.

Hirdetési díj:
 az elfoglalandó tér nagysága és alakja szerint, ezen felül minden beiktatásnál 30 kr. kincstári illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

A „SZABADKAI KÖZLÖNY“ helyett

kiadja: Szalay László A. ügyvéd.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kör, Virág-utca 337. hsz., hova a közlésre szánt levelek, előfizetések és hirdetések intézendők.

Hirdetések felvételnek: a kiadó hivatalban.

A „Nyitlér“ sora 15 kr.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. Egyes szám ára 15 kr.

Kapható úgy a szerk.-nél, mint a helybeli könyvkereskedésekben és Krécsi Gy. könyvtárnél. — Ugyanazoknál előfizetések is elfogadhatók.

Az új gazdák.

(Sz.) Mamuzsits Lázár polgármester és társai, kik megtanulták őt „fenélt lelkületű“ (!!) pártfériaival kiváló nagyra becsülni, — már né hány hónapja kezökben tartják városunk kormányzatát.

Ők az új gazdák.

Mukits polgármestersége alatt nekik minden rossz volt. Nagy a teher a polgárokon, sok az adósság, nincs befektetés, nem könnyít az adózó közönségen senki, — s több e féle kifogásaik voltak.

Mukits tiszteletben visszavonult, a tér a mai hatóságának maradt. Kezökben a hatalom, gazdálkodhatnak, és néhány hónap óta gazdálkodnak is. A végszámadás ideje messze van, de időközönként megkérdehetjük addig is: „polgármester! miként felelsz meg társaidal az ígéretnék?“

Ha e kérdéseinkre a polgármester maga vagy tisztársai felelnek, azt mondhatnók: „ott a közgyűlés elé beadott negyedévi jelentés, benne a számadás sáfárkodásunkról.“

De mi ily felelettel meg nem elégedhetünk, mert az a jelentés csaknem kritikán alóli minden tekintetben.

Mi röviden megfelleltünk. A terheket nagyobbították, könnyítés sehol, gyümölcsöző vagy bár szépítésre vonatkozó befektetés semmi.

Ez ma helyzetünk.

TÁRCZA.

A fürdő.

lra:
L'homme au binoele.
(Folyt.)

Ott azután hosszan elültek, némán szótlanul. Csak fáradt női kebel veté egyre hullámaikat és csak szeméi löveltek lopva veszélyes sugarukat a mellette ülőre. Arthur pedig végig tekintett az oda-odacsillanó távoli tótláron s ak közben a szép nőt s a titkos rejteket, lelke előtt feltűnt egy szép női arc lecsüggő szöke fűrtökkel, nefejeletszínű szemekkel, de duzzogó ajkakkal. S azután elgondolta magában, milyen jó volna innen messze lenni, ott ahol az van és megcsókolni azt a szöke haját, bele tekinteni a nefejeletszínű szemekbe és megkérlelni azt a duzzogó ajkat.

Ekközben pedig átkulcsolta egy lágy kar és mint a forró sirocco érinté lelkét egy olvadozó hang:

— Arthur!

Arthur fölrezzent. A varázslat eltűnt. Eh mit, gondolá magában, asszony csak asszony, hívják bár így vagy amúgy. Egyik csókol, a másik ajkat nyújtja: amúgy megy. S azután beletekintett azokba a vészes szemekbe és önfeledten susogta:

— Szirén!

Halld, mondá a szirén uttógo hangon, fejünk fölött susog a lomb, epedő hangon dalol a madár, illatozik a virág. Távolban ezüstfodorként csilámlik a tó tükre. Ah, milyen szép lehet ez a hely csendes, világos nyári estén, mikor a hold leragyog.

Arthur nem válaszolt. De közelebb érzi füléhez közeledni azt a sirocco-forrórságu hangot, mely lelkét perzselte.

— Nem néznék ezt a helyet újra, — mikor a hold fentragyog?

Felemelték az új hatóság alatt Mamuzsits Lázár polgármesterkedésével a közevetvámot, a helypénzt, a regédijakat, a palicsi fürdődíjakat, szobák árait, a vágóhid díjait és mindent, amit csak közmegebotránkozás nélkül felemelhettek. És mi kedvezményt adtak érte? Semmit! Epen semmit!

Az iparos, a kereskedő osztály nagyobb zaklatásnak van kitéve a kétszeresen szedett díjak mellett is, mint volt bármikor.

A város földjeire jóhiszeműleg építkezett és semmi kárt nem tevő szegény osztály feje fölül elbontják a födelet és nyomorult földönfutóvá tesznek száz és száz családot.

A helyökből elmozdítható alantos közegeket okadatolás nélkül elbocsájtotta a polgármester.

A sorompó házaknál alkalmazott szegény embereket felmondás nélkül 24 óra alatt családostól az utcára rakatták hideg téli időben.

Az alantos tisztikart „ad audientiam“ . . . cizálja csapatostól maga elé a hatalmában elbizakodott polgármester, és megmagyarázza nekik, mi a gazda és bójtár közötti viszony, — tessék a szerint alkalmazkodni.

A hivatalos órák megszabvák, de nincs aki felügyeljen azok pontos betartására, különösen a főbb tisztviselőknél.

A város fogatai derűre-borura

Arthur úgy érzé, mintha hullám sodorná ellentállhatlanul. Mintha sodorná egyre mélyebbre, a tenger fenekére. Mintha már felcsapkodna feje fölött a hab és zúgna fölötte az örvény.

— Megnézzük! válaszolta aztán. Megnézzük Eveline!

A varázs megszűnt azóta, de azért Arthur még emlékezett utolsó szavára, midőn a hold elkezdte ezüst szálait szőni a csöndes park felett.

Elindult — megtekinteni a zöld rondellát, a lehajló águ fűzfát és fehér márvány padot — holdfény világában.

És útközben kedvetlenül rázta fejét. Minő bolondot mivelt ő most.

Ki akart szabadulni egy szép szépséges asszony rózsaszínű újjai közül és veszélyesebb Circe hálóba került. Boszút akart állni egy kis szerelmi perpatvarért és ime — most a saját könnyelmű szépsége egy szirén rabjává tette. S a mi legfurcsább: mennél közelebb van a csalfa Circehez, annál inkább érzi, hogy milyen botor hévvel szereti azt a másikat, a melytől elszakadt. És aztán ki akarja magát ragadni a bűvhálóból, melybe került. Csakhogy, hova lesz az ész meg az erő, ha két lágy kar fon bennünket körül hálóival, ha lázas arc édes lehellelte bódít, ha csábító ajk ittasító csókját érezzük ajkainkon. Könnyű erősnek lenni, amíg a kísértés órája nem üt.

A kísértés órája pedig már közeledik. Lesz-e Ariadne, a ki kivezeti a bolyongót a Circe labirintumából?

Arthur gondolatokba merülve ért a szomorú fűzig, gépiesen fölemelt annak ágait és belépett. A padon egy sötétbe öltözött női alak ült, háttal fordulva a belépő felé, arca az árnyékban volt.

— Te vagy kérdé Arthur.

hajtának, ha van hivatalos szükség reájuk, ha nincs, még a főispán zen-tai tanyájára is.

A szolgál-, pandur sereg nagyobb része a magyar szót is alig bírva, minden fegyelem nélkül ácsorog lom-hán a városház körül.

A zugirászat a földadó nyilvántartási és egyéb hivatalokban is vi-rágzik, pedig ennek szoros betiltására közgyűlésileg utasított a polgármester.

És még számtalan panasz, amik orvosolva nem lettek, csak terheink szaporodtak!

Mi hajlandók voltunk, vagyunk és maradunk elismerni, a mi elismerésre méltó, de a bajokat el nem halgatjuk és időről-időre konstatalni fogjuk; ám lássa Szabadka város polgársága, mit nyert azzal az új hatósággal, mely a régi bajok orvoslását, terheink könnyítését ígerte, s a mely eddig csak nehezítette helyzetünk úgy is mostoha voltát.

Közgyűlés.

Első nap.

A meglehetősen látogatott közgyűlést 1/10-kor nyitá meg az elnöklő főispán, ki a napirend előtt Szőregi nyugtanácsnoknak a legfelsőbb kintüntetést ünnepélyes beszéd kíséretében általadá és mellére tűzte. A tisztikar nevében a főjegyző és a közönség nevében Kovacsics Ágoston méltatták a legfelsőbb kintüntetést nyert érdemeit.

Ez ünnepélyes actus hatása még

A sötét alak összerezzen a hangra és távolabb húzódott. Azután fölemelkedett ültéből és fölvetve nagy, kék szeméit a kérdő: azt válaszolá erős, biztos hangon:

— Én vagyok.

Arthur visszatántorodott. Az ki vele szemben állt, nem Eveline volt, hanem Anna . . .

Ha én most regényt írnék hősszerelemmel emelném szerény lovagomat, akkor most Arthurnak földre kellene omolnia és túlómló szívvvel, reszkető ajkakkal azt kellene mondania: Megtestesülése legszebb vágyaimnak, szerelmem királynője, ideálom te, a ki után megmentőmként sóvárogtam, Ariadném te, a ki kivezetsz a Circe útvesztőéből, imádlak és porban csókolom lábaid nyomát!

De a közéletben nem szokta magát az ember echauffrozni. A leggyöngédebb szív is, bármennyire ábrándozott a távollevő kedvesről, ha közelben éri, a közöny, a gúny és ironia kergével vonja be magát s a helyett, hogy a porba omolna előtte, azt mondja neki jól nevelt ember modjára: Jó napot!

— Mit csinál ön Pálfalván? kérdé Arthur.

— Én is üdülóre jöttem, válaszolt Anna csipősen.

— Beteg ön?

Anna fölveté egy percre szeméit s aztán halkán mondá: Nem tudom.

— Hogy érti ezt?

— Nem tudom. Az vagyok és még sem az. A fejemnek, a mellemnek, a gyomromnak semmi baja és mégis gyötör és kínoz valami. Talán a képzelődésben van a dolog, talán — amint mondani szokták — az idegeimben. Én nem tudom.

Arthur nesztelenül helyt foglalt Anna mellett. Ez pedig nem is figyelve

jobbán fokozódott, mindön az „Erdélyi közművelődési egyesület“ alapító tagjai közé a polgármester indítványára Szabadka sz. kir. város közönsége 1000 frttal belépett.

A napirend előtt felszólalt még, Varga Károly a gázvilágítás tárgyalása ügyében, minek eredménye aztán az lön, hogy ez a tanács által annyira került ügy másnapra tárgyalásra kintüzetett.

Következett a napirend. Első sorban nagy figyelmet gerjesztett azon miniszteri rendelet, mely szerint a vágatási, italméresi és szeszes italok behozatali díjak felemelése feloldatik, bár a tanácsnak adatott véleményes jelentéstétel végett, de in ultima ratione mégis vissza kell csak majd fizetni az eddig befizetett magasabb díjtételeket, mely tán jövőre intésül szolgál a tanácsnak, hogy elhamarkodott lépéseket nem igen tanácsos tenni.

Dr. Feuer Nánán ezredorvosnak, a szemkoroda igazgatójának 720 frt tiszteletdíj szavaztatott meg.

A fumei vendégek megvendégeltetésére 150 frt utalványoztatik.

Halbrohr Mór által ingyen felajánlott iskolahelyiség, annak czélszerűtlensége miatt közönséggel el nem fogadtatik.

Kácz Vilmos 8 havi szabadságidőt kér. Miután elnöklő főispán kijelenti, hogy folyamodó a kinevezési decretum feltételeinek eleget nem tett, így többé nem hivatalnok, a folyamodványt, mint hozzá nem tartozót, a közgyűlés figyelembe nem vette és a főlevéltárnoki állásra új pályázat hirdettetik.

Radonovácson jövő évre új városi iskola építetik. Mamuzics István mérték hitelesítő részére az állatmérésért 160 frt potlék állapittatik meg. Bulyóvcics Péternek 300 frt ösztöndíj jövő évre is ki-

erre, révedező merev szemekkel tekintett a semmibe és tovább folytató gépies hangjával.

— Az a nyomás, melyet mellemen értek, ugyanaz, amelyet már gyermekkoromban éreztem, midőn a szivtelen mostoha kegyetlenül és ok nélkül megbüntett. Ugyanezt a fájdalmat éreztem egész kietlen ifjúságomon át. És ezt érzem akkor is, midőn oly férj oldalához lettem lánczolva, akit szeretni soha se tanultam meg s ki mellett sohasem tanultam meg feledni egy másik íránti szerelmemet, szerelmemet az íránt a ki barátságatlan, zord életemet még kínosabbá teszi szépségei, gyötrései által. Milyen kegyetlen egy ilyen férj, azt hiszi, ha egyszer egy nő be meri előtte vallani, hogy szereti s rabzolgája neki, akkor önéki már joga van azt a szegény gyötrött szívet a gyötrések lángján perzselni és apró szépségek tüvel halálra szurkálni.

— Anna, kiálta fel Arthúr hevesen s megragadta a hölgy kezét. Bocsáss meg, Anna.

Anna föltekintett s megmutatta Arthurnak könybe uszó szeméit, melyekből úgy tündöklött keresztül a könny-cseppeken egy boldog fény sugar, mint néha a nap permetező esőcseppeken keresztül.

— Miért nem vallottad te éveken át soha azt meg, amit ma vallottál be nekem? kérdé mosolyogva Arthur.

— Mit?

— Azt, hogy te nem vagy szerető, hanem szerető asszony!

. . . A hold magasabba szállt, a fák hosszú árnyékokat vetettek, közelben semmi nesz, csak a távolban halatszik a tó vizéről egy olasz barcarola.

— Hallod a dalt a Rialto hidjáról? kérdi egy uttógo lágy hang.

adatik, Macskovics Titusz főmérnök pótkérvényére újabb határidő szabatik meg.

A katonai transzportházul a Fornszek ház lön kivéve 1000 frtért.

A népiskolai igazgató mellé egy tanítói állás szerveztetik. A honvéd tiszti tanképző folyamra Sárai Szabó Lajost, ki egyedüli volt, küldi fel a város.

Az őszi vetésre kiadott földek haszonbéri fizetésének módzata megváltoztatottakként, hogy az árverés napján holdanként 5 frtot és a hátramaradt rész felét kisasszony napján, második felét december 1-én tartozik haszonbérő fizetni.

Második nap.

A rendkívül csekély számban megjelent képviselők előtt, ma nem volt irnok választás — csak gázvilágítás kérdése kitérve, nyitá meg a főispán az ülést. Varga Károly indítványára tekintve a jelenlévők csekély számát apróbb ügyek vétettek elő, miket kellő gyorsasággal bonyolított le a közgyűlés csak Körpel Lipót és társai baromfi kereskedést korlátozó kérvénye kellett na gyobb vitát, de nem csaldóunk, ha a közgazdasági bizottság is, mint a közgyűlés nagy része, inkább a fogyasztó nagy közönség, mint egyes kereskedők érdekeit fogja szem előtt tartani. Elin-tézettek Jankovics Kázmér tisztialü-gyésznek 2 havi, Karvázy Pál mérnök, 3 havi, Karvázy Sándor 2 havi és 250 frt előleg, Benedek tornatanár 100 frt előleg iránti kérelmük jóváhagyólag, Beregmegyei közművelődési egylet ala-pító tagjai közé Szabadka 50 frttal belép. Bendes gym. tanári és ideigl. helyettes tanári állásra június 20 ig pályá-zat lesz hirdetve.

Ezen és apróbb ügyek elintézése után elnököl főispán fölfüggeszté az ülést 1/2 kor, miután Rudolf trónörökös 10 óra 49 perczkor városunkon átutazik és a képviselő testület, a főispánnal élén az indóházba vonult. Ohuan 1/2 12 kor vissza térve elővették a legérdekesebb tárgyat a közgyűlésnek a gázvilágítást. Érdekeltséget keltett a főmérnöki javaslat mely szerint újabb egy bizottság küldessék ki az ajánlatok megvizsgálá-sára.

A bizottság meg is alakult, tagjai a polgármester vagy helyettese, a fő-mérnök, a gazd. és pénzügyi tanácsos, Antunovits Mátyas Varga Károly és Mamuzsics Agoston bizottsági tagok.

Fiumeiak Szabadkán.

május 29-én.

Lelkes ovatóikkal fogadta Szabadka város közönsége a városunkat meg-látogató fiumei vendégeket. Szólt az ovató főleg Fumének, melyet edes ha-zánkkal minélelőbb legszorosabban ösz-szekapcsolni minden magyar ember leg-hőbb ohaja.

Oriási közönség, a tanuló ifjuság, a város előkelősége jelent meg a pályá-

— Én csak a te szavadat hallom edes szerelemről.

— Látod ott a fényben uszó tó vizét.

— En nem látok mást, csak a kedvesem szemét.

— S nem hallasz közelünkben va-lamit mozogni? Talán ember leskelődik; Nem, mondá nevetve Arthur, csak egy sima kigyó siklik tova.

Erre egy gyönyörű piros ajk fel-kacagott s a cserje rejtekében valami felsziszegett.

Másnap Arthur a következő levelet kapta:

„Uram!

„Magyarazatot kérek öntől. Ehhez jogom van, mert nő vagyok és kétsze-resen van jogom, mert sértett nő vagyok. Nem kérek elégtételt, csupán magyara-zatot. Én az ön magaviseletét nem ér-tem. Ha egy nő szeret vagy jobban mondva kegyel két férfit egyszerre, azt értem. Nőben ez nem bűn. Nőben a bűn csak akkor kezdődik, midőn fér-jén kívül legelőször szeret még valakit.

A második, harmadik, negyedik tilos szerelem, az már tulajdonképen nem is tilos szerelem többé. És kettőt egy-szerre kegyelni az a női szív taktikája. A két imádó különösen sakba tartja egymást és különösen szítja egymás szerelmét. A női bájok hamar vesztik büvös hatásukat. A férfi csak nehezen elérhető után vágyódik, amit könnye-dén nyer meg, az elveszti előtte vará-zsát. A férfi blazirtá válik oly nő iránt aki csak őt kegyeli. Vetélytársról kell gondoskodnunk. Ez kérdésessé teszi előt-te a hódítást és nem engedi lanyhulni szerelmét. Mert a féltékenység kezdete, a szerelemnek is kezdete. Es ön mégis így cselekedett: ön össze kocancat ked-vesével bosszúból uti társává szegődik egy más nőnek s mikor már ez utóbbi a kis ujját nyújtja ön felé, akkor ön a

udvaron, hogy szívélyes „istenhozott“-al fogadja a vendégeket. Berobogott a von-nat dörgő éljenzések közt, és a megje-lenő igazgató dr. Erődi Bélát, Haverda Mátyas üdvözölte pár szóval, mire Erő-di rövid de lelkes szavakkal válaszolt, azután gyalog bevonultak a városba, hol a Hungaria vendéglő terített aszta-laihoz ültek. Innen 1/2 3-kor a város ko-csijain ki az indó házhoz, honnan Sze-gedre mentek.

Szegedről esti 8-kor jöttek vissza Palicsra, hol nagyszámu közönség várta a kedves vendégeket. A fürdő megte-kintése után kezdődött a közvacsora. Első toasztot Mamuzsich Lázár polgár-mester mondá, kiemelve a szoros kap-csot Fume és a magyar anyaország közt K. Tóth olaszul tolmácsolá a polgár-mester szavait. dr. Erődi megköszönte a fogadtatást, mely nem annyira nekik, mint azon eszmének szól, mit ők kép-viselnek Fiumében. Zambra Péter köl-tészet tanára és Gyunisevics hitoktató olaszul emlékezének meg arról, mit ná-lunk láttak és találtak, végre Körösy fumei tanár és Haverda igazgató toasz-tíroztak, azután megindult a vad toasz-tok özőne, a táncz és ének. A fumei deákok a mieinkkel eljártak a csárdást élénekeltek a hymnust, az ebédlöben tört ki igazán a tánczkedv, ugy hogy a 1/2 12-kor elinduló különvonat csak 1/2 2 kor indult el. Künn volt a mulatságon a városi tisztikar és tanári kar tagjai kívül Csiky K. főügyész nejevel, Bir-kás Gyula nejevel, Percel főfelügyelő, Békeffy, Gyelmis, Farkas, Reisner ügy-vedek, Antunovits Mátyas közjegyző, K. Tóth mérnök, Helbling állomás fő-nök, Kovácsné lányával stb.

A vendégek reggel 5 órakor men-tek Szabadkán keresztül Zomborba, hol a főgymnásium ifjusága által szintén lelkes fogadtatásban fogták részeseüni. E név Fiume mindig lelkesedést fog e-lőidézni minden magyar szívében.

A szabadkai katolikus legény-egyesület.

A vallás erkölcsiség, a haza s az emberi társadalom legnagyobb hasznára, a szabadkai iparos osztály jólétének elő-mozdítására f. hó 25-én vagyis pünkösöd másodnapján végre megalakult a katho-likus legényegyesület Szabadkán.

Az ige tehát testté lön. Jelszó: Isten áldja a tisztes ipart. Alapelvek: Vallás és erény. — Mun-kásság és ipar. — Egység és szeretet. — Vidámság és kedv.

Ismerve ezen egylet fő törekvését, ismerve célját, csakis elismerést és kö-szönetet mondhatunk azok tevékenysé-geért és ernyedetlen törekvéseért, kik ezen egylet létesítése körül fáradoztak.

Hogy azon ellenszenv daczára — melylyel ezen egylet iránt többen vi-seltettek, de sőt azon közönnyel szem-ben, melylyel városi hatóságunk is vi-seltetik — az egylet mégis megszületett. — Isten csodájának mondható.

helyet, hogy az egész kezet követelné, még azt az egy ujat is elengedi és utána veti magát annak az elsőnek, akitől alig hogy megszökött. Hol van itt a következetesség, uram? Ezt kér-dí öntől

minden tisztelet nélkül Hársfalvy Eveline.

Erre Arthur a következő választ írta:

„Asszonyom! „Az ön kérdése teljesen tárgyta-lan. Ne keressen ön szerelmes ember-ben következetességet. A szerelem leg-főlebb egyben lehet következetes: a következetlenségben. Es végtére is, ké-ren ne felelje, asszonyom, a példaszót: On revient toujours á ses premiers amours. (Az ember mindig első szerel-méhez tér vissza.) ön pedig tudja, asszo-nyom, hogy egy szellemes példaszót nem szabad meghazudolni.

Fogadja egyébiránt stb.

Andaházy Arthur s k.

A fürdői évad végével találkozott egy napon Hétváry Camill gróf, az An-na férje, Hársfalvy Aurelle, az Eveline férjével.

— Haza jött már a feleséged a fürdőből? kérdé az Anna férje az Eve-linét.

— Haza, És a tied?

— Az enyém is, volt a válasz.

— Hogy szolgált neki a kura? kérdé Aurel.

— Kitünő fürdő, felelé az Anna férje. Az én feleségem betegen ment el és egészségesen jött haza.

— Csodálatos, mondá elgondolkod-va Az Eveline férje. Az én feleségem meg egészségesen ment és betegen tért vissza.

Ma napság már oda jutottak az ipa-ros legények, de sőt a tanoncok is ná-lunk, — tisztele a kivételnek — hogy ha egymással uton, utfélen, nyilvános helyeken ha találkoznak, a helyett, hogy egymást illedelmesen köszöntének, a leg-éktelenebb káromlás és trivialisabbnál trivialisabb kifejezésekkel illetik, s az az igazi legény, a ki kacskaringósabb káromkodással tudja a másikat felül-mulni.

S miben rejlik ennek főoka? A hiányos nevelésben.

Az ilyen vásott teremtmény nem tanult az iskolában, nem tanult a műhely-ben, nem ismeri sem az isteni, sem az emberi törvényt, az ily fickóból nem csak hogy civilizált iparos nem leend, de sőt az ipar kárára, családja szegyéne s az emberi társadalom terhére válik.

Mi tehát a célja a katolikus le-gényegyesületnek.

Megtétesíteni és megóvni az em-beri társadalmat az ilyen korcs faty-taktól.

Vallásosságra fektetett alapon ok-tatni és segélyezni a szellemi és anyagi szegényeket, az erkölcsrontó társaságtól megóvni s jó utra terelni az eltévedet-tek és segélybe részesíteni az elha-gyott betegeket.

A legcivilizáltabb országokban, a legtöbb egylet létezik; mint p. o. első helyen Poroszországban 293, Bajoror-szágban 122, Austria többi tartományai-ban 71, Württemberg királyságban 24, Baden nagyhercegségben 23, Magyar-országban, a mieinkkel együtt 15. míg Oláhországban 1 stb.

Pünkösöd hétfőn a megalakuló köz-gyűlésre Budapestről, az egyletérde-mes elnöke t. Schiffer Ferenc az egyleti zászlóval s mintegy 8 egyleti taggal, Kalocsáról pedig t. Fonyó Pál az egylet zászlója, dalárdája s mintegy 30 egyleti taggal jelent meg az ünnepélyen.

Előbb „Veni Sancte“ és szt. misére gyűltek az egyleti tagok a szt. Teréz főegyházban. Mire után t. Fonyó Pál tartott lélekemelő beszédet, az egyletet a fához hasonlítván, s minthogy minden jól kezelt fa jó gyümölcsöt terem, ilyen jó gyümölcsöt remél ő a katolikus le-gényegylettől. Beszédében előadta, mi-szerint „az első egyletet Kolping Adolf létesítette 1845, majd 1849. évben Por-zorsországban Cölnben.“

Kolping 10 évig iparos volt, ezu-tán pappá lett. Tíz év alatt megismer-kezdén a műhelyek titkaival, szükségét látta a legényegylet megalakításának; a gondolat nála tetté vált s ma ezerek talán milliók áldják emlékét.

Egy példát is hozott fel ugymond egy német városban történt, midőn az egylet tagjai az ur asztalához járultak egy szegény asszony sirva fakadt, azt mondván, hogy ha az egylet előbb lé-tésült volna; most mindkét fia életben volna, az egyik ugyan is erkölcselen társaságba keveredvén, oly betegségbe esett, hogy a nagy büz miatt ágyához nem közeledhettek s a kórházban hunyt el, a másik pedig börtönben veszett el mint gonosztevő.

Igen hathatós érvekkel és lélek-emelőleg adta elő továbbá, hogy miért adatik ezen egyletnek a katolikus jel-leg. Ugymond: vallásosság, hit nélkül semmi sem létesülhet, minden hitfeleke-zetnek megvan a maga egylete, van reformatus, van unitarius egylet, van izraelita egyletek, árvaházak. Miért ne lehetne tehát egy katolikus legény-egylet is?

Miért ne lehetne különösen egy ily nagy és lelkes katolikus városban mint Szabadka?

Hát minden hitfelekezet ifju tag-jai találhatnak menhelyet, ha idegen vá-roba költöznek, csak a katolikus if-jak nem?

Hát minden hitfelekezet tagja meg-találja családját bárhova megy, csak a katolikus nem?

Felöleli ugymond egyébként a ka-tholikus legényegylet a más vallásbeli ifjut is, s nem zárja ki kebeléből, de ezen egyletek csakis katolikus hitel-vekre vannak fektetve, a katolika val-lás szelleme szerint létesítvük s így a mint a tapasztalat bizonyítja csak is ezen irányban véli azokat fenntarthatók-nak. Minden mü, minden testület kell, hogy egy alapon feküdjék, ily szilárd alap a katolika vallás, melyen már szá-mos egylet virágzik és ezeket s ezre-ket részesít jótéteményeiben.

Budapecsten az egylet 1 53. évben létesült a várostól mintegy 30 ezer fo-rint értékű telket kapván ajándékba, azon nagy értékű házat építtetett magá-nak s ma már van onáló kórháza is.

Ezután a vidéki egyleti zászlók alatt a nagyterembe vonultak.

Itt a kalocsai dalegylet igen szé-pen produkálta magát két részletben kü-

lönféle dalt énekelvén, melyet a hallga-tóság élénken megtapsolta.

Ezután Mamuzsics Mátyas mint ideiglenes elnök. szép épületes beszéd-ben adta elő, az egylet alakulásának mozzanatait. Kiemelte, hogy a mozgal-mat a boldogemlékű s fáradhatlan fő-pap Kubinski kanonok indította meg s az első alakulás már 1884. évben meg-történt, azóta pedig roppant nagy fá-radozásba került, míg az elért szép eredmény folytán, az egylet végleg me-galakulhatott. Az egylet fővédnöke dr. Hajnald Lajos érsek ő. E.

Előadta miszerint az egyletnek ez idejüleg van 13 alapító, 230 pártoló és 144 rendes és rendkívüli tagja.

Ezután köszönetet mondván a vi-déki egylet megjelent elnökeinek 1. Schiffer Ferencet felkérte a közgyűlés vezetésére.

Ezután megtörtént a tisztujtás. Elnöknek fővédnöki jogánál fogva, az érsek t. Mamuzsics Mátyas-t ne-vezte ki.

Alelnöknek Rukavina sütsész. Tit-kárnak Berényi vasáros, pénztárnoknak Bittermann József, könyvtárnoknak Völ-gyi Lajos, dékán Kiss József és Hege-düs Ferenc, orvos Reisner és gyógy-szerésznek Joó Károly lett megválasztva.

Választatott még az alapító és pártoló tagok közül 9 választmányi tag, és 8 tag az iparos segédek közül.

Ezután következett az ünnepélyes felavatás.

Ezt megelőzőleg t. Schiffer Ferenc a jelenlévő legényekhez fordulva oly lelkes beszédet tartott, hogy a beszéd végeztével az összes jelenvoltak szünni nem akaró éljenzés és tapsviharban tör-tek ki.

Az ünnepélyes felavatás kézfogás-sal és „Isten áldja meg“ szóváltással végződött a két egyleti zászló alatt.

Ennek végeztével Jaudek Mátyas teljes hévvel és érzéssel szavalta el nos-ty Kálmánnak ez alkalommal ir követ-kező dalát:

Szabaakai legényegyleti dal.

Szép Szabadka, Bácska gyöngye! Róna tájtól körül öntve, Kelj öröme! dalra kelj! Ma vigadni, zengni kell!

Sik határod buza tenger Hol a szellő játsza leng el, Mig a távol tükörén Száll ezernyi mén sorény.

Anyafölded áldott idén Csillag a nagy magyar égen S erre most az ipar ad Szende békés koronát.

Az ipar a meny szülötte Szent füzérét megkötötte: Ifju szivek hű raja Lön legelső bimbaja.

S hogy e füzér jól tenyészsen Hervadatlan, — téli vészen, — Jön az egyház, áldva int: Igy virul e drága kincs!

Itt az oltár szent tövére Nő ez ifjak szív-füzére S esdve kétezernyi kar: „Legyen áldott az ipar!“

Legyen áldott! égi béke Legyen öre legszebb éke! Hit, remény és szeretet Hassa át a kebleket!

Rajta társak! frigybe álljunk Terhét együtt hordva vállunk, Hogyha összeforr a kar, Könnyebb, édesb az ipar.

Egyesüljünk hő imára S ránk lövel az üdv sugára, Czimerünk a szent kereszt: Munka áldást ez keleszt.

Nézzük őt a boldog ácsot Jézusért hord kalapácsot, Oh mi dús volt e szegény... Őt kövesse a legény!

Őt követve szent iparral Tiszta szívvel, fürgé karral: Boldogítja szép hónap! S fon reá üdv-koronát!

Hitben élve, honnak élve Iparunk a menny segélye, Ez a legszebb munka-bér! Fönnt ez égi dics-babér!

Rosty Kálmán.

Mely után következett az elnöki zárbeszéd.

A fővédnök az egylet javára 300 frtot küldött. A helybeli takarékpénztár 50 frttal lépett be alapító tagnak, az általános takarékpénztár 30 frttal, a népiskolai testület szintén 30 frttal és még egyesek szintén 30 frttal, azonban

Szabadka városát hasztalan keressük az alapítók között.

Délután 1 órakor a „Nemzeti” szállodában 100 terítékű társas ebéd volt a hol számos felköszöntő volt és a felköszöntők különösen t. Krammer Ferenc Budapesti káplán beszédei tünnek ki úgy szellemiségük, mint szép előadásuk által s bár több beszédet mondott, még is azt jelentette ki, miszerint érzi, hogy még három beszéd maradt benne.

Délután 4 1/2 órakor az egyet helyiségében a fővédnök arcképe lett leleplezve; itt t. Mamuzsics Mátyás tartott meleg hangon beszédet, melyben a fővédnököt mint embert, főpáztort és hazafit emelte ki.

Este a város erdőben táncmulatsággal egybekötött társas vacsora volt, melyen a közönség oly nagy számmal jelent meg, a milyent még eddig a város ligetben nem láttak.

Itt a kalocsai egyeteli dalárda nagy tetszés mellett igen szépen énekelte el „Petőfi”, „Vándor legény” című költeményét.

A mulatság hajnali 3 óráig tartott. Sok szerencsét kívánunk és a város buzgó pártfogásába ajánljuk a fiatal csemetét, mivel csak így emelkedhetik terebélyes fává, a melynek árnyába, az utódok méltó hátlárára csak így számolhat.

Még egyszer a „Szabadkai kör”

— Végző —

Budapest, 1885. május 20.

Midőn a szabadkai egyetemi ifjuság érdekében a jobblétre szenderült „Szabadkai Kör” életretámasztása céljából a lapokban néhány szót világgá bocsátani merészeltem: céloom nem volt béka-egér harc földézése, sőt inkább a szétvált elemek összehozása, köztük szolidaritás helyreállítása. De fájdalom, csélomat nem értem el. Hanem igenis provokáltam a „Szabadkai Kör” egy volt tisztviselőjét, ki részletesben ugyan, mint én, de alapjában ugyan azt mondta el a „Szabadkai Kör” vajudása, vergődése és kimulása felől, és védekezett Völgyi Lajos ural szemben, ki — nevemben is — elég gondolatlanul a kör legutóbbi elnökét és könyvtárnokát tette felelőssé a részben elzalogosított, részben „lábakelt” könyvtárért.

Völgyi Lajos ur e lapok 20. számában ezeket írja: „E lapok hasábjain Farkas Géza ur alulírott (t. i. Völgyi ur) által a fontirt című (Szabadkai) kör könyvtára ügyében tett fölszólítás egyenesen a kör legutóbbi elnöke és könyvtárnokához lett intézve.

Völgyi urnak ez állítása csak részben felel meg a valóságnak, a mennyiben én specialiter senkit sem gyamasítottam, még kevésbé támadtam meg. Én a „Szabadkai Kör” könyvtárát nem tettem felelőssé egyenesen a kör legutóbbi elnökét, sem könyvtárnokát; egyáltalán senkit, én a Budapesten tartózkodó szabadkai ifjuság zöméhez intéztem kérést és kérdést a kör újraalakítása ügyében és a könyvtár holléte iránt. Völgyi ur által nekem tulajdonított „felszólítás” tehát hamis, s ez ellen tiltakozom.

A Budapesten tartózkodó szabadkai egyetemi ifjuság zömétől vártam én választ nyílt levelemre, még pedig olyan választ, a melyből ne csak a „Szabadkai Kör” könyvtárának hollétérol, hanem a szabadkai fiatalok nemes gondolkodásáról, életrevalóságáról, a szép, jó és igaz iránt való fogékonyságáról is szerezsek meggyőződést magamnak.

Ez a válasz azonban elmaradt. — A Budapesten székelő szabadkai egyetemi ifjuság tudja, hogy miért. E hallgatásával a szabadkai Budapesten székelő egyetemi ifjuság szintvallotta a „Szabadkai Kör” ügyében. Ha pedig szintvallott, úgy kötelessége a multban virágzott körnek a végtisztességet megadni az által, hogy közadakozás útján a rom könyvtárt szabadkára szállíttassék s az alapszabályok értelmében a szabadkai nemzeti kaszinó (s nem, mint Völgyi ur mondta a fögymnásium) könyvtárában elhelyezze, hogy ez által legalább némi emléke maradjon fenn annak a körnek, a melyért Szabadka városa s számosjeles fia a multban anynyi nemes áldozatot hozott.

Farkas Géza.

Bucsu Orbánfalván.

Pünkösöd másodnapján kedvező időjárás mellett tartott meg az évenként szokásos Orbán falvi bucsu.

Különösen kiemelendő, hogy a hatóság jelen volt tagjai, élükön a cilindres polgármesterrel, — nem győzték hosszú diktóikban dicsőíteni egymást, ma-

gasztalni szerzett érdemeiket, úgy, hogy óraszámra alig lehetett egyebet hallani eme zöngedelmeinkél.

Hát hiszen ha privát háznál agyon dicsérik is egymást, tegyék, de nyilvános helyen szónokolni egymás dicsőítésére azoknak, a kik eddig külön párt elemei valának és egymást nyomni törekedtek, — kissé famosus eljárás.

Bíró lett Vizner József; gyógyyszerész Milassin Ignác; illat-zérész Milodánovits István; Kántor Körtvélyessy Béla; biztos Szöllösy László; főügyész Szalay László; tiszt. ügyész Szárics Bertalan.

Az ebéd sátrak alatt volt rendezve künn a gyepen, s a környékbeli lakosság mintegy 1000 lélek által volt képviselve.

A rendezőség az izletesen főzött paprikás és egyéb beszerzésekért megérdemli a dicsőretet, habár itt-ott drágáltak az 1 frt 20 krt érte.

A bevétel és kiadásokról számadást közelebb hozandjuk.

Számadás

a magy. kir. honvédek özvegyei és árváinak a javukra f. évi Május 9-én rendezett szini előadás. valamint a f. é. Május 17. rendezett „népünnep” jövedelmeiről.

A) Szini előadás.

I. Összes bevétel . . . 462 frt — kr.
II. Kiadás . . . 161 frt 91 kr.
Marad tisztajövedelem 300 frt 91 kr. és 1 db. cs. k. arany.

Beszámítva a következő ajándékokat:

- 1) Piukovits József ur . . . 20 frt — kr.
- 2) Zomborcsévis Vince ur . . . 1 frt — kr.
- 3) A szabadkai I. nőegylet . . . 5 frt — kr.
- 4) Orsay Vilmos ur . . . 1 frt 30 kr.
- 5) Antunovits István ur . . . 1 frt 80 kr.
- 6) Weinberger Lajos ur . . . 2 frt — kr.
- 7) Máncs Péter ur . . . 1 db. arany

Ezeket felül a felmerült költségeket pótolták, illetve a jótékony cél iránt való tekintetből a rendes árból elengedtek:

- 1) Merkovits András ur . . . 25 frt.
- 2) Berényi és Bittermann . . . 3 frt.

B) Népünnep

I. Összes bevétel . . . 520 frt 30 kr.
II. „kiadás” . . . 92 frt — kr.
Marad tiszta jövedelem 428 frt 30 kr.

A népünnep kiadására adakoztak:

- Könyves Tóth Mihály . . . 1 db. arany.
Spányi Kálmán
Dr. Békefy Gyula . . . 1 drb 2 frtos tallér.
Dr. Guln György 6 frt.
Leovits Simon 2 frt.
Ifj. Dobi Károly . . . egy „Dobos torta.”
Farkas János . . . 3 kilogramm puskapor.

Ezekhez képest az összes tiszta jövedelem 728 frt 39 kr. és egy császári arany

Szabadkán 1885. május 23-án.

Vasvári Antal, pénztárnok.

Piukovits János, ellenőr.

A fennebb kitüntetett összeg (728 frt 39 kr. és 1 drb. arany) tovább való rendelkezés és illetékes helyre való eljuttatás végett Ifj. Pittoni Miksa honvéd ezredesurak átadatik.

A számadásokat, valamint a mellékleteket és egyéb idevágó okmányokat a f. é. június 1-ig a IV. házlóaj iródjában minden érdeklődő megtekintheti a hivatalos órák tartama alatt.

A bőkezű adakozóknak úgy nem különbömben mindazon számos pártfogónak, a kik a nemes ügynek sikerét oly lelkes önzetlenséggel és hazafias buzgalommal támogatták — és ekként a magy. honvédek özvegyei és árváinak lepergő könyveiket felszárítani segítették, — a legforróbb hálával áldoz

a bizottság.

Hírek.

Rudolf trónörökös ő fensége e hó 23-án a délelőtti gyorsvonattal városunkon keresztül utazott. Az indóházban megjelent a városi hatóság élén a főispánnal, a törvényszék, a tanári és tanítói kar és nagy számú közönség, mely a coupé ablakán magát megmutató trónörököszt zajos éljenzéssel fogadta. A hivatalos fogadtatást elkerülendő, nem szállt ki kocsijából, hanem ott vevé magához a vasúti vendéglősnél megrendelt villásreggelit, mely hideg főcsezánpecsenyéből, vegyes felvágottból, földi eperből és kőbányai sörből állott.

Főkapitányság. Azt hittük, hogy egy új jobb aera fog beállni a mostani rendőrkapitány alatt. De fájdalommal látjuk azt, hogy, kivéve a konstablerek és pandurok más bőrbre való öltöztetését, minden a régi ben maradt. Az alkalmazott rendőrök használhatlansága és a rendőség célszerűtlen beosztása mindennap érezhetőbb lesz. Vasárnaponként, midőn seregestül tolong a nép a városligetbe egyetlen egy szál rendőrt sem lát kinn az ember és az intelligensabb közönség kénytelen látni és

tűrni oly jeleneteket, mik a közérkölciség fogalmával, melynek védőjeül a rendőség tojja fel magát, merőben ellenkeznék. Az éjjeli csend őrzése csakis a piacon tétetik kötelességévé az őrt álló constablerek, mert ha a piacba betorkoló utcák bármelyikében irtoztató ordítást visznek végre egyes részeg suhanczok, azt meg sem hallja az éjjeli csend biztos őre. Hiányzik a rend, fegyelem és a kötelességtudás. Mi ezekért csakis a főkapitány urat okoljuk, mert ő volna hivatva ily dolgokon segíteni, e célú javaslatában mindig számíthatna a nagy közönség támogatására.

Censeo A zentai temetőbe vezető ut napról-napra botrányosabbá válik, ha még botrányosabbá válhatna. Nem értjük, hogy a mérnöki hivatal vezetőjének egyáltalában nincs érzéke a nagyközönség óhajai iránt. Külömben lehet, hogy arra is kerül a sor, mert a legbotrányosabban elhanyagolt szegedi szőlők közti országutat feltöltögtették, s így a legközelebbi esőig járható leend.

Uj lap. Ma jelen meg a „Szabadka” új hetilap Sziebon burger Károly tanár ur szerkesztése alatt.

A mi hatóságunk a f. hó 25-én tartott legényegylet megalakulása alkalmával oly közönyt tanusított, hogy az eljárásság közül, még csak egy pandurt sem láthatunk, sem a templomban, sem a közgyűlésen, sem a társas ebéd és vacsorán; de sőt a közgyűlési teremben a székek legnagyobb rendtelenségben voltak és a közgyűlési asztalokon 1 újnyira fektűt a por. Vidéki vendégeink elvihették szép hirtét az előzékeny és udvarias városi kupa tanácsnak! No tisztelt iparos városi polgárság, látod, mennyire megtisztelnék? — Jó vagy nekik akkor, amikor választás van! Külömben nem csoda, hogy a polgármester távol volt, ugyanaz nap Palicson az Orbán-búcsun kellett neki magát a vendégsereg és nép gyönyörködtetésére feloratóztatni.

A szabadkai takarékpénztár és népbank az „Erdélyrezi magyar közművelődési egyesülethez” mint örökös tag ötszáz forinttal hozzájárult. Üdvözljük a nagylelkű hazafias adományt!

A kir. igazságügyminister Krajnik László kir. törvényszéki inokot szabadkáról Károlyfalvára helyezte át. A törvényszéki és járásbírószági kezelő személyzet munkabíróbb és legképzettebb embere volt Krajnik, s összes hibája heves természetében rejlett. Nyí emberre a mi bíróságunknál szükség nincs, kimartik.

Lévay Simon ismét hosszabb védekezést adott be lapunk szerkesztőségéhez, melynek tartalma majdnem ismétlése előbbi két mentegődzésének. Sem tőle, sem ellene pohárköszöntőjére vonatkozólag többé semmit elnem fogadunk. Itéjlen felőle és felőlünk is a nagy közönség tetszése szerint.

Palics mindkét oldalán a régi sárfürdőhöz hasonló fürdő áll a közönség rendelkezésére. A férfiak részére 56 vetkező helyvel; az össze tört uszoda romjaiból alkotott a városi építmester, Engelbrecht igen csinos fürdőházat a gépház háta mögötti téren. A nők számára marad a régi 33 vetkező helyvel. A panasz már is megindult. Szednek 25 kr. díjját, de a közönség kényelméről gondoskodva nincs. Külömben a nőket nem lehet kiszolgálni nincsenek fürdőruhák! Hát miért szednek 10 kr. helyett 25 krt? Hja, a nép terheim könnyíteni kell! (?)

Ehrenheimi Schytra István és neje, almási Antunovics Biri örömmel tudatják leányuk, Ehrenheimi Schytra Ilonának, özvegy Jekel- és Margitfalvi Jekelfalussy Sándorné született Tolnai Festetics Camilla grófnő fiával, Jekel- és Margitfalvi Jekelfalussy Zoltán cs. és kir. tartalékos dsidáshadnagygyal történt eljegyzését.

Tisztelettel alolirottak

Berger Testvérek

czég alatt

FÖTÉREN SZIEGER-FÉLE HÁZBAN DUSAN FELSZERELT

női divat, kézműáru,

V Á S Z O N É S S E L Y E M

üzletet nyitottunk, melyre a n. é. közönség becses pártfogását kérjük.

Az évek hosszú során át helyben és a fővárosban szerzett szakismereteink és tapasztalataink, elegendő tőke, egy a rendelkezésünkre álló legjobb forrásai a kül és belföldnek biztosítékot nyújtanak arra, hogy minden kívánalmaknak eleget tehetünk, s hogy legujabb divatu kelméket a legjobb izlés szerint igen jutányos árak mellett adhatunk.

Ajánljuk különösen nagy és izléses női

manteaux, mantelette, jaquets és

esőköponyeg

raktárunkat a legujabb párisi és berlini minták szerint.

Kiváló tisztelettel

BERGER TESTVÉREK.

„Törvényszéki csarnok” című mult számbeli közleményünket nem Miloszávelyevits Milán írta.

Közegészségügy.

Egy csodálatos orvosi műtét története.

Az amerikai nagykövet Kasson ur Bécsben, kormányának neuregiben egy csodálatra méltó orvos sebészi műtét érdekes tudósítását küldte meg, mely ezelőtt nem rég Billroth professor ur által lón végrehajva Bécsben; ez egy csodálatra méltó módon történt gyomorkivágásból állott, melynél a gyomornak csaknem egyharmad részét kelle eltávolítani, s a mi még csodálatra méltóbb a beteg ismét felgyógyult, oly eset, mely eddig még soha elő nem fordult. A betegség, mely miatt ezen műtétet alkalmazni kell, gyomorrák volt, mely az alábbi körtüntektől kísértetik:

Az étvágy felettébb rossz; a gyomorban valami sajátságos, leirhatatlan, felettébb gyötörő érzés uralkodik, melyet leginkább valami meg nem határozható zsidbadásnak lehetne nevezni; a fogakra különösen reggelent bizonyos tapadós nyák rakódik le, mely igen kellemetlen utózt hagy maga után; táplálékok élvezetenem látszik ezen sajátságos zsidbadt érzést eltávolítani, sőt elenkező leg azt inkább még fokozzák; a nemek becsnek s megsárgulnak, kezek és lábak hideg s tapadósakká, valnak mintegy hideg veritékkel fedve. A beteg folytonos bágyadságot érez s az álom nem ad neki új erőt; nemsokára rá a beteg ideges, ingerült s roskedvűvé válik; bal sejtelmek gyötörk; ha fekvő helyzetéből hirtelen felemelkedik, elszedül, fölzugást kaps meg kell fogzonia valamibe hogy össze ne rogyjon; beleioldugulnak, bőre legtöbbszörre száraz, és forró lesz, vére megsűrűdik s alvadékosává válik s nem cirkulál rendszeren. Későbbben a beteg az élet evés után csak hamar ismét kihányja, melynek olykor savanyus poshadt, néha pedig édeses ize van; gyakran szenved sziv dobogásban s azon hiszemben van hogy szivbajban szenved; vegre azonban már semimfőle táplálék nem marad meg benne, miután a bélecsatorna nyílása vagy már tökéletesen vagy legalább nagy részt egész el van dugulva.

De bármily elriasztó legyen is ezen betegség, mind a mellett a fenti körtünetekben szenvedők még se engedjék meg el, mert ez közül kilencszáz kilencszáz kilencszáz esetben nem szenvednek gyomorrákban, hanem pusztán csak emésztelenségben, oly betegségben, mely igen könnyen gyógyítható, ha helyesen gyógykezeltek. A legbiztosabb s legjobb szer ezen betegség ellen a „Shaker-kivonat” növényi készítmény, mely az alább felsorolt gyógyszerárak mindegyikében megszerezhető. Ezen kivonat a bajt alapjában támadja meg s azt gyökeresen kiirtja a testből.

Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek, a Seigel-féle hashajtó labdacokra is van szükségök, a „Shaker-kivonattal” kapcsolásban. A Seigel-féle hashajtó labdacok meggyógyítják a dugulást, elűzik a lázt és a meghűlést, megszabadítanak a főfájástól s elfojtják az epekiömlést. Ezek a legbiztosabb, legkellemesebb s egyszerűs mind a legkötelesebb labdacok minden eddig készítettettek között. A ki ezekkel csak egy kis irletet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abban hagyni. Enyhédeden s minden legkisebb fájdalom előidézése nélkül hat.

Ara egy palaez, „Shaker-féle kivonattal”, 1 frt 25 kr., 1 doboz Seigel-féle hashajtó labdacoknak 50 kr.

Magyarországi főraktár:

Budapest, Török József gyógyszerárta királyi tan., 12. Szab dka, Milassin Illés gyógyszerárta.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Szalay László A.

A törontalmegyel gazdasági kiállításán 1884-ben EZÜST DISZ-OKLEVELET nyert.
 A bécsi 1883. évi nemzeti gyógyszer kiállításán EZÜST ÉRMÉT nyert.
 A triestói 1882. évi kiállításán BRONZ-ÉRMÉT nyert.
 A gráci 1880. évi országos kiállításán ELISMERÉSI OKLEVELET nyert.

A MOHAI ÁGNEFORSÁS

hazánk egyik legrészegységesebb
S AV A N Y U V I Z E

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavarnak és a gyomorok az idegrendszer bántalmán alapuló bajainban. Alkalmában a víz mindazon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervei élet támogatása és az idegrendszer működésének fokozása kívánatos.

Borral használva kifejezti kedveltségnek örvendő

Kizárólagos
Édeskuty L.
 főraktár m. kir. udv. szállítónál,
 Budapestban.

Ugyazintán kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500,000
 palack.

Szabadkán kapható: Farkas József, Igen Agoston, Pucher Károly, Winkler Viktor, Galinszky Agoston, Sztojkovits Dóme és Singer Adólt uraknál.

6-12

ÉRREJTS

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy

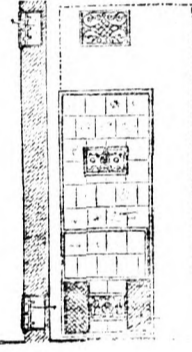
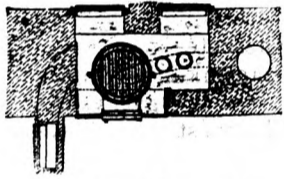
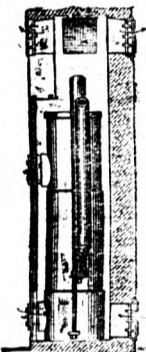
ügyvédi irodámat

Szabadkán, saját házamban (VI. kör. Petőfi-utca 57. hsz. a.) megnyitottam.

VARGA KÁROLY

köz- és váltó-ügyvéd.

Swadlo Ferenc Budapest.

Gyára:

VII. ker. alsó erdő-sor 3. sz.

Ajánlja szabadalmazott, zajtalan, ömágnakut felhúzó

zárdőnyeit

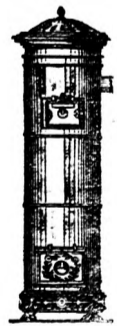
hullámozott aczélemezéből; továbbá szabadalmazott Blazieck és Broeka-féle öltő és szellőztetési

kályhát,

valamint

központ fűtési berendezéseit,

saját szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen új építményeknél, iskoláknál, kórházaknál, stb. szellőztetéssel vagy szellőztetés nélkül, igen czélszerűen alkalmazhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába tartozó munkáit u. m. épületi, mű- és szerkezeti lakatos munkáit.

Mintakártyák és költségvetések ingyen és bérmentve.

Rosz emésztés

vagy emésztetlenség eseteiben a legkitűnőbb szolgálatot teszi a **PEPSIN** (emésznye),

mely annyira elősegíti és fokozza a gyomor emésztőképességét, hogy használatával a legnehezebben emészthető tápszerek is könnyen emésztenek meg, miért is különösen betegeskedőknek és betegségből lábadozóknak különösen ajánlható. A **Pepsin** pastillák elkészítve oly kellemes mint a bonbon, s mindenki által a legkönyebben bevehető.

20 db pastilla egy dobozban 1 frt.

Kapható: **Milassin Illés** gyógyszerertárban Szabadkán.

Haj-, szakáll- és bajuszt

sötétbarna vagy feketére festeni legbiztosabb szer a

chinai hajfestő,

mely teljesen ártalmatlan szerekből készítve oly tartósan fest, hogy megszárada után sem nem kopik, sem nem fog, s újbóli használata csak az után növény miatt szükséges.

Egy adag ára használati utasítással 2 frt.

Kapható:

Milassin Illés

gyógyszerertárban Szabadkán.

2-3

Mindent próbáljatok és a mi jó azt megtartsátok.

Ezer meg ezerszer jónak bizonyult orvosi tekintélyek bizonyítványai és magánosok által kitüntetett készülékek.

Dr. Miller moha-szőrpe, meglepő hatása köhögésnél, rekedtség, nyakfájásnál, elnyálkásodásnál, kezdődő tüdőbajnál, általában a légzési szervek minden affectionjánál. Tégelyekben gyermekek és felnőttek számára. Egy tégely 50 kr.

Dr. Miller praeservatív balsama görcsök ellen. E balsam kitűnő és ajánlatik gyomor-fájalmaknál és görcsök, gyomorhurutoknál, felfuadásoknál, hányásoknál, hasmenések, kólikánál csaknem azonnal használ. Továbbá ajánlható idült és kimerítő betegségek, a mennyiben az emésztést lényegesen előmozdítja. E kitűnő szesnek különösen falu helyen egy háznál sem szabad hiányozni. Egy palack ára 1 frt 50 kr., fél palack 80 kr.

Miller tyukszem-balsam csatlhatatlan szer a tyukszemek, szömöcsing és fájdalmas bőrkeményedések ellen, ára egy dobozban levő palacknak használati utasítással és ecsettel együtt 60 kr.

BEKÜLDETETT.

Tíz évvel ezelőtt bal talpomon egy keményedés kezdődött, mely minden ki-gondolható szernek alkalmazása dacára mindegyre rosszabb lett. Miller tyukszem-balsamnak 10 napos használata után, e keményedés fölöngedett úgy, hogy körömmel egy borsó nagyságu tyukszemet vehettem ki. E naptól kezdve a keményedés mindegyre jobban elenyésztek, úgy hogy én mint hetvenkét éves aggastyán ismét fájdalom nélkül járhatok Miller tyukszem-balsamát tehát saját tapasztalásomból mindenkinek szintén ajánlhatom. 1884 augusztus 23.

13-14

Telekfalvi Karácsoni
 sóliszt.

Szabadkán valódián egyedül csak Paskay Ernő fűszerkereskedő urnál kaphatók.
 Főraktár: Miller J. gyógyszerész Brassóban.

Nincs többé köhögés.

Az Egger-féle mellpasztilla évek óta egyike a legkellemesebb, a legkitűnőbb szer köhögés, rekedtség, nyakbajok, mell és tüdőbántalmak ellen. Egy eredeti doboz 25 50 krajczár és 1 forint.

Az Egger-féle szoda pasztilla amerikai gépekkel tömörítve, nagy szoda tartalom és kiválóan kellemes, a légzést üdítő izzel bírnak, sikeres gyógyhatással a legvalutabb gyomor- és altest bántalmaknál, gyomorgörcs, görvény, gyomorhev és dugulásoknál.

Egy eredeti doboz 30 kr.

Főraktár Magyarország részére Török József gyógyszerész urnál Budapest király utca. Azonkívül Szabadkán Joó Károly, Gálgy György, Brenner Ferenc és Milassin Illés gyógyszerész urnaknál.